15e Jaargang — Curaçao den 9den Juli 1898. — No. 758

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No. 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.

Curaçao, 8 Juli.

STUURLUI AAN WAL

—o—

Zou 't waar zijn, dat Spanje het rechte oogenblik heeft laten voorbijgaan?

Redenen van algemeene staatkunde, het wezenlijk of verondersteld belang des lands, een berooide schatkist, de onbeslistheid eigen aan elk parlementair bewind —dit alles, zegt men, deed de anders zoo fiere Hidalgo's te kwader ure vasthouden aan een twijfelachtigen vrede.

Waarom niet liever den raad gevolgd van een energiek legerhoofd, en in November of December des vorigen jaars, toen een breuk met de Vereenigde Staten reeds alleszins gerechtvaardigd was, den knoop doorgehakt?

Key-West vernietigen, de kuststreek langs den Atlantischen Oceaan bestoken, het eenig destijds nog zeer onvoldoend Amerikaansch eskader aanvallen, wie durft zeggen, dat zulk een plan, in aanmerking genomen de *toenmalige* superioriteit der Spaansche zeemacht, geen kans van slagen bood!

En ook voor eenige weken nog. Als het eskader van admiraal Cervera eens onverwachts voor New-York was verschenen! Als het verdedigingswerken eens had gebombardeerd en het zwakke smaldeel, door de Yankees daar gestationeerd eens had overmeesterd!

Ongetwijfeld, de sterkere divisie van Hampton Roads zou de bedreigde hoofdstad ter hulp zijn gesneld. Doch wat had dan den Spaanschen vlootvoogd belet, zuidwaarts te stevenen en het „vliegend eskader" van commodore Schley den weg naar Nieuw-Engeland te versperren?

Aldus redeneert de ongenoemde schrijver van het artikel: "*Les marines de l'Espagne et des Etats-Unis*" in de "*Revue des deux mondes*" van 15 Mei jl.

Mogen wij hem zoo maar voetstoots onder de spreekwoordelijke „stuurlui aan wal" rangschikken?

Zijn betoog, vooral waar hij de balans der oorlogvoerende partijen opmaakt, is trouwens leerzaam genoeg. Ten bewijze een paar uittreksels hier. wat den inhoud betreft, meegedeeld.

Macht tegenover macht stellend, vinden wij:

Aan den kant der Vereenigde Staten:

meerdere voortreffelijke schepen met een uitstekende bewapening; doch daarnaast ook maar al te veel slecht onderhouden en in der haast opgelapte bodems, o. a. een half dozijn kruisers van twijfelachtig allooi;

een bemanning, te gering in aantal en niet absoluut betrouwbaar, als zijnde voor 30% een hutspot van allerlei nationaliteiten;

een korps officieren, uitmuntend doch beperkt;

een kwalijk georganiseerde kustverdediging;

doch bovenal het gemis van een degelijke operatie-basis, d. w. z. van magazijnen voor ammunitie, van herstellingswerkplaatsen, droogdokken enz.

Key-West immers is slechts een kolen-station, en het *naastbijzijnde* droogdok te Port-Royal in Zuid Carolina ligt altijd nog op 700 zeemijlen afstands van de Cubaansche wateren.

Aan den kant van Spanje:

een vloot, minder in omvang en, met uitzondering der gepantserde kruisers en torpedobooten, evenzeer in militair gehalte;

een operatie-basis, beter verzorgd door de natuur dan door de kunst of het toezicht der Regeering;

welvoorziene magazijnen, doch een gebrekkige bediening der artillerie;

een kustverdediging, krachtiger in het moederland, dat weinig te vreezen heeft, dan in de rechtstreeks bedreigde koloniën;

een leger eindelijk, bezield met een vaderlandslievenden geest, eendrachtig front makend tegen den vijand en aangevoerd door een korps officieren, dat noch in kennis noch in persoonlijke toewijding voor den tegenstander behoeft onder te doen.

Toen de oorlog eindelijk losbarstte, waren beide landen nog druk bezig aan hun uitrusting ter zee.

Van de Amerikaansche vloot lagen op stapel: 5 pantserschepen, 1 kanonneerboot, 17 torpedobooten en 1 oorlogsbodem met speciale bestemming.

Aan het vlottend materiaal der Spaansche marine, vastgesteld bij de wet van 12 Januari 189?, ontbraken nog: 1 pantserschip, 4 gepantserde kruisers, 14 torpedobooten en een tweetal transportschepen.

Naar alle waarschijnlijkheid zullen de vijf Amerikaansche pantserschepen, evenals drie der Spaansche kruisers, welke allen nog in aanbouw zijn, aan den tegenwoordigen strijd geen deel kunnen nemen.

De vraag rijst nu: heeft Spanje den voorsprong, dien het nog in 189? had op de zeemacht der Yankee's, tot heden toe bewaard? Wij gelooven het niet.

Er komen hier toch allerlei factoren in 't spel. Meer en meer worden de uitkomsten der technische wetenschappen toegepast bij het moderne krijgswezen. Wie nu op een gegeven oogenblik *met kracht van middelen* een oorlogsvloot scheppen of naar de nieuwste eischen verbeteren en uitbreiden kan, heeft alle kans de tegenpartij, die minder achter zich heeft, te overvleugelen.

En ziedaar hetgeen de vrienden van Spanje met vrees voor de toekomst vervult.

Hoe zal het verarmde, verzwakte land, dat helaas! verzuimde van zijn natuurlijke hulpbronnen zooveel mogelijk partij te trekken, *op den duur* bestand blijken tegen den grooten bullebijter met zijn enorme kapitalen, zijn kunstige machineriën, zijn handel, zijn mijnen, zijn reusachtige scheepstimmerwerven?

Nochtans, een oorlogsvloot ontleent haar waarde niet enkel van numerieke sterkte. Ook de bemanning, ook de wijkplaatsen, waar zij in geval van tegenspoed schuilen, zich herstellen, zich op nieuw voorzien kan, leggen gewicht in de schaal.

En onder deze beide opzichten, wij bemerkten het reeds, staat Spanje bij zijn tegenstander niet achter.

Wat zal de uitkomst zijn van een strijd, die altijd te lang zal duren, dien Europa tot iederen prijs had moeten afwenden? De toekomst ligt in Gods hand. Doch indien het waar is, dat door haar talmen de Madridsche bureaucratie reeds eenmaal den vijand gelegenheid gaf om zich te wapenen, dan schijnt een meerdere concentratie en een meer actief gebruik der reeds bestaande, evenals een onverwijlde voltooiing der op stapel gezette vloot voor Spanje wel de aangewezen weg.

Si vis pacem, para bellum. Had het mogen zijn, dat de monstering alleen der wederzijdsche krachten beide partijen er toe had gebracht, om te onderhandelen over een eervollen vrede!

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Officieele berichten,

Daar volgens de officieele berich-

FEUILLETON.

Habilidad di un Jonkman.

Charles Aubryon a nacé na un pueblo di Ardenen i ai mes el a coeminza su careda. E tabata sirbidó i na mes tempoe klerk cerca un notario na Rethel. Es oficio importante ai el a toema tempoe é tabatin diez tres anja di edad i koe el a kita scool. Fuera coeminda i un camber, é tabata gana 25 franc pa luna.

Seis anja despues, pa medio di un primoe di djé, koe tabata na Bélgica i koe tabata stimé masjar el a haja un colocacion di 1500 franc na Brusela na oficina di es bankeronan De Gelder & Weiland.

Aki el a distingié pronto pa su capacidad i su conocementoe den toer asunto. Asina el a gana aprecio i confianza di su gefenan, koe nan tabata ocupá coe asuntonan di mas importancia i nan tabata mandé pa regla toer negocionan na Antwerpen, Rijssel, London i Paris.

Di es manera ai, Aubryon a bin cera conocir coe Leopold Sessyls, gefe di cas di Leopold Sessyls, Fauconnier & Co; no solamente Sessyls ma es otro miembronan di firma també tabata apreciá Aubryon i nan tabata busca di gané cerca nan.

Mas ó menos den es tempoe ai, koe senjorita Cécile de Gelder a cumpli su 17 anja, el a kita scool i el a bolbé na cas.

Charles tabatin masjar amistad coe su gefe i e tabata combidé na toer su fiesta, tantoe koe ta Sra. De Gelder of koe ta Sra. Weiland larga haci.

Na es ocasionnan ai el a mira Cécile, i el a haja masjar carinjo pé.

Si, é tabata gusté asina tantoe, koe pronto a resulta un novela chikitoe den nan dos. Casi toer mainta Charles tabata contra coe Cécile, i naturalmente pa casualidad, ora é ta bai oficina i atardi també ora é ta bai cas.

Nan tabata coeminda otro i nan tabata papia di tempoe of cualkier cos, koe a pasa den dia. Pronto es combersacion simpel ai a troca na un primentoe di mân mas serio i mas significativa.

Despues tabata sigi palabranan di dobbel sentido, declaracion, té koe porfin promesanan tierna tabata bini den nan boca i como nan tabatin poco tem pa mira otro i pa papia toer cos coe otro koe nan tin na coerazon, nan tabata scirbi otro cartanan largoe, koe un tabata doena otro toer mainta.

— Com lo nos haci, pa nos lo no ta separá for di otro; si cualkier dia nan casa bo? é tabata bisa es moza coe frecuencia i coe duele.

— No tené cuidao, Charles, lo mi no casa coe otro hende.

Porfin nan a mira koe nan ta contra coe otro toer mainta i nan a haja algun sospecho.

— Asina no ta bai bon, Charles tabata bisé, riba un bon dia nan ta corré coe mi. I coe un golpi asina lo mi perdé toer cos koe mi tin riba mundoe, ésta: Cécile i mi empleo. No, mi mester toer poerba di evita es dobbel desgracia ai, si ta tempoe ainda.

Di mehor i di mas simpel medio, koe el a haja tabata di busca Señor De Gelder — naturalmente coe consentimentoe di Cécile — declaré loké é ta sinti pa su jioe muger i koe su jioe també ta corresponde su amor.

Asina é ta bai den peligro koe é kier evita, el a poné toer cos na riscoe. Ma no tin otro medio i é mester resolvé na risca.

Su manecé mes el a conta Cécile su idea, i el a keda masjar contentoe i doené su consentimentoe.

Tan pronto Charles a jega oficina el a bai unbez den cuarto privá di su gefe i el a hajé sintá sol ai; el a pidié un entrevista di un dos minuut.

— Papia, Sr. Aubryon, lo mi tendé bo coe gustoe.

Ma ai, es gustoe ai tabata pa un momentoe noema, pasobra na su promer palabra caba De Gelder su cara a bira serio. Nonobstante el a larga es jonkman caba coe su declaracion i haci su pidimentoe, ma ora Charles a caba, é dici:

— Kerido Señor, sin duda lo bo ta chanza. Bo no tin un rikeza, solamente bo tin es sueldo, koe mi ta paga bo, i bo ta pidi mi manoe di mi jioe: no, no, mi kerido, esai no por socedé. Mihor cos koe bo por haci, si candela di algun amor tabata kima bo coerazon, di no larga ningun hende sabi i busca di toer manera di pagé, of di toema bo retiro unbez for di mi sirbisji. Bo ta comprendé awor masjar bon anto, koe lo mi no por tené bo mas na mi sirbisji.

Charles no a haci caso di es último palabranan ai.

— En berdad, meneer Aubryon, Señor De Gelder tabata papia; mi ta aprecia bo capacidad i bo celo, bo ta di mehor klerk, koe nos tin i mi a doena bo també prueba di esai.

— I pa esai mi ta muy agradecido na bo. Ma koe pa esai, mi mester casa mi jioe coe bo, ta henteramente otro cos. Corda bo bon, lo no ta serio bo ta papia, es aki bo mester combini coe mi.

— Mi a papia robez, Charles a responde, lo ta muchoe ánimo di mi parti, koe mi exigí bo consentimientoe caba; ma si mi posicion troca?

— Kiko bo ta meen coe esai?

— Wel, si mi bira socio di un cas importante, manera di firma Sessyls na Ryssel?

— Anto ta otro cuestion, pasobra lo

ten in *Caracas* en *La Guaira* geene besmettelijke ziekte heerscht, is de voorziening dd. 2 Juli jl. opgeheven en zullen schepen met schoone gezondheidspas uit *La Guaira* worden toegelaten.

***

Namens den Heer Gouverneur der kolonie wordt bekend gemaakt, dat volgens bericht van Z. E. den Minister van Koloniën door de Amerikaansche regeering is kennis gegeven, dat alle havens aan de Zuidkust van *Cuba* tusschen de kapen *Frances* en *Cruz*, beide inbegrepen, alsmede de haven van *San Juan* (*Porto Rico*) geblokkeerd zijn.

***

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 30 Juni ll., N° 383, is aan den Heer P. J. C. LAMPE, Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op Aruba, tot herstel van gezondheid, één maand binnenlandsch verlof verleend.

***

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 1 dezer maand, No. 389, is de Heer J. H. M. CHUMACEIRO, benoemd tot Predikant bij de Nederlandsche Portugeesch-Israëlietische Gemeente alhier.

***

Bij Gouvernements beschikking, dd. 1 dezer maand, No. 392, is aan den Heer J. C. B. FORBES, 2e. commies alhier, wegens famili-aangelegenheden, een maand binnenlandsch verlof verleend.

***

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 6 dezer maand, No. 404, is aan den Heer K. SUPHEERT, Predikant bij de Hervormde Gemeente op Bonaire, tot herstel van gezondheid, een jaar verlof naar Nederland verleend.

Kerkelijke berichten.

Mgr. PETRUS A. BRIOSCHI, Bisschop van Cartagena en opvolger van Mgr. BIFFI, die in November 1896 overleden is, werd den 8sten Mei ll. te Bogotá door Mgr. HERRERO RESTREPO, Aartsbisschop van Bogotá, geconsacreerd.

Den 1sten Juni verliet Mgr. BRIOSCHI Bogotá, bezocht onderweg eenige plaatsen van zijn diocees, o. a. Mompon, waar Z. D. H. aan een Diaken de H. Priesterwijding toediende. Overal waar Mgr. doortrok, werd hij met geestdrift ontvangen, maar vooral te Cartagena, zijn residentie, waar Z. D. H. den 23sten der vorige maand zijn plechtige intrede deed.

***

In *De Maasbode* van 3 Juni lezen wij het volgende:

Eene merkwaardige H. Mis werd dezer dagen te Aarlanderveen opgedragen; de merkwaardigheid ligt in den persoon van den celebrant, den Weleerw. heer F. J. A. VAN DEN DONK.

In Augustus 1886 naar Curaçao vertrokken als hoofdonderwijzer, heeft hij daar den sinds jaren gekoesterden wensch om priester te worden, niet langer weerstand geboden. Daar heeft het hem ondanks zijn drukken werkkring niet aan den lust ontbroken, om de studie voor het priesterschap tot een goed einde te brengen.

Den 6n September 1896 werd hij door Mgr. BIFFI te Carthagena in Columbia priester gewijd.

De Weleerw. celebrant werd bijgestaan door den Weleerw. heer G. J. HOGEMAN, kapelaan te Aarlanderveen, als diaken, door zijn broeder den Eerw. Frater Franciscaan J. VAN DEN DONK als subdiaken en den Weleerw. Pater ALPH. L. M. J. JANSEN, van de missie van Curaçao, als presbyter assistens, die tevens als feestredenaar optrad.

Havennieuws.

Verleden week Zaterdag in den namiddag kwam voor onze haven het Italiaansche oorlogsschip *Carlos Alberto*. Het kwam hier om aan den Italiaanschen consul een officieel schrijven der Italiaansche regeering te overhandigen. Om zich in verbinding te stellen met den wal requireerde de *Carlos Alberto* een loods en na door middel van dezen aan de bovenbedoelde opdracht voldaan te hebben, vertrok dit oorlogsschip wederom naar La Guaira, vanwaar het gekomen was.

De *Carlos Alberto* moet een van de vijf oorlogsschepen zijn, die Spanje van het Italiaansche gouvernement gekocht heeft, en zal binnenkort in een der Spaansche havens worden opgeleverd.

***

Zondag is van hier met de *Prins Willem I* van den *K. W. I. M.* naar New-York vertrokken de bemanning der beide schepen *Stella* en *Schwifft*, die op de kust van Sto. Domingo nabij Pititru gestrand zijn.

***

Dinsdag kwam de *Fournel* van de *Compagnie Générale Transatlantique* voor de haven. Daar dit stoomschip van La Guaira kwam en bij gouvernementsbesluit van 2 Juli ll. alle schepen komende van die plaats aan een quarantaine van achttien dagen onderworpen waren, werd eerst aan dit schip geen communicatie met den wal toegestaan. Onderwijl was het bekend geworden, dat volgens officiëele berichten er geen besmettelijke ziekte heerschte te La Guaira en te Caracas, en derhalve de voorziening van 2 Juli was opgeheven. De *Fournel* kon nu ongehinderd de haven binnenloopen.

Wij mogen hier gerust veronderstellen, dat het Bestuur bij de opheffing van het besluit van 2 Juli met de grootste voorzichtigheid is te werk gegaan. Toch schijnt het, dat in de opvatting des volks de particuliere tijdingen over den gezondheidstoestand te La Guaira en Caracas meer waarde hebben dan alle officiëele mededeelingen; vandaar dat men onverholen zijn ontevredenheid betuigt over de genomen beslissing en vraagt, of in een zaak van zoo delicaten aard als het onderzoek naar het al of niet aanwezig zijn van besmetting de officiëele weg wel altijd de veiligste is.

***

Donderdagmiddag viel de *Australia* van de *Hamburg American Packet C°.* binnen. Daar men op St. Thomas eveneens geruchten vernomen had over het heerschen der pokziekte te La Guaira en ervan onderricht was, dat voor schepen komende van die plaats, onze haven was gesloten, werd La Guaira niet aangedaan maar rechtstreeks koers gezet naar Curaçao.

***

Aanstaanden Dinsdag vertrekt de *Gouverneur van den Brandhof* naar de Bovenwindsche eilanden Saba, St. Eustatius en St. Martin N. G. De laatste buslichting zal plaats hebben 's namiddags ten twee ure.

Posterij en Telegraphie.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Eloisa Roche de Alvares, Antolina de J. Bernardez, Victoria Bertoloni, Maria J. Dorreson, Julio M. Glen, Ramon Gordils, Cornelia Jandroep, Leonora Junk, Ricardo G. Lapeira, Ramon Monteverde, Luisa Paris, Afalla Pilres, Henry Senior, Belmon Senjor, B. v/d Spuij, Alexis van Utrecht, Delfina Villarroel, Lucinda Wase, Germain Van Riest (aang.)

Niet voor verzending vatbaar een ongefrankeerd drukwerk geadresseerd aan V. Oduber Quant, Aruba

***

De Directeur van het telegraafkantoor alhier heeft bekendgemaakt, dat wederom telegrammen zoowel in overeengekomen taal als in cijferschrift worden aangenomen ter verzending naar alle plaatsen en langs den gewonen weg. Ook wordt niet meer vereischt, dat het telegram officiëel is medeonderteekend door de vertegenwoordigers der onzijdige gouvernementen.

Leger.

Zondagmorgen is Hr. Ms. *Friesland* wederom de haven binnengeloopen, daar het gevaar voor gele koorts als geweken kan worden beschouwd. Ofschoon het gerucht liep, dat Maandag drie matrozen van de *Friesland* door de gevreesde ziekte waren aangetast, is door den geneesheer geconstateerd, dat bij de drie matrozen, die in het militaire hospitaal werden opgenomen, volstrekt geen verschijnselen van gele koorts aanwezig waren.

***

Hr. Ms. *Alkmaar* kwam Vrijdagmiddag omstreeks vijf uur in de haven, naar men zegt, om steenkolen en levensbehoeften in te nemen en dan naar Holland terug te keeren.

Politiezaken.

In den nacht van Maandag op Dinsdag is er diefstal van mango's gepleegd op de plantage *San Miguel Grandi* in het 3e district. De opzichter dier plantage greep een der dieven, doch liet zich daarbij zoo door drift vervoeren, dat hij den dief deerlijk mishandelde, hem vastbond en tot den volgenden morgen liet liggen. De gewonde bevond zich toen in een beklagenswaardigen toestand, zoodat onmiddellijke opname in het St. Elizabeths-gasthuis noodzakelijk werd geacht.

Men begrijpt de verontwaardiging der omwonende menschen, die den opzichter zeker zouden gelyncht hebben, indien het hun niet verhinderd was.

Ongelukken.

Sinds verleden week Donderdag wordt op de plantage Santa Cruz onder de parochie Barber een vrouw van middelbaren leeftijd vermist. Men vreest, dat haar een ongeluk is overkomen.

***

De doellooze rails in de Breede Straat te Otrabanda, waarover reeds zoo dikwijls is geklaagd en die maar niet worden opgebroken, hebben wederom een ongeluk veroorzaakt. Donderdagavond geraakten bij het afrijden van de hoogte in de nabijheid van San Fuego de wielen van een rijtuig tusschen de rails. Toen de koetsier beproefde om het rijtuig wederom op den rijweg te brengen, brak een der assen met het gevolg dat het rijtuig omkantelde en daaraan groote schade werd toegebracht.

Het Kroningslied van Corsouw.

Van meer dan één zijde mochten wij bewijzen van instemming ontvangen met de verspreiding van het nieuwe *Kroningslied van Corsouw*. De Heeren A. BETHENCOURT & ZONEN hebben het tegen een matigen prijs verkrijgbaar gesteld en het aldus onder het bereik van een ieder gebracht.

Bij die adhaesie bleef echter, en wij zijn er dankbaar voor, de critiek niet uit. Zoo meende men, dat de muziek van het lied een oude toonzetting was, voorkomende in het *Vaderlandsche Liedeboek*, pag. 24 voor *Een liedje van Koppelstok den Veerman*. Natuurlijk hebben wij dat vermeende plagiaat niet onbesproken gelaten en den Heer. A. J. NOUWENS daarover onderhouden, en nu bleek het, dat deze Heer de muziek van bovengemeld liedje niet eens kende, ja zelfs kwam het bij vergelijking van beide liedjes uit, dat ofschoon hier en daar een paar maten veel op elkander gelijken en de vierkwartsmaat dezelfde is, er een groot verschil bestaat tusschen het *Kroningslied van Corsouw* en *Een liedje van Koppelstok den Veerman* en de compositie van het eerste geheel oorspronkelijk is.

Wij verzoeken derhalve bij het instudeeren van het *Kroningslied* op dat verschil wel te willen letten, opdat allen op den nationalen feestdag het lied op één en dezelfde wijze zullen kunnen zingen.

Het muziekkorps van het Jongensweeshuis.

Wij waren deze week in de gelegenheid een uitvoering bij te wonen van het jeugdige muziekkorps van het weeshuis van Santa Rosa. Wat wij hoorden, overtrof verre onze verwachting, te meer daar het allen jeugdige krachten zijn, die dit muziekkorps vormen. Het korps bestaat uit veertien leden, allen beneden de vijftien jaren, die onderwezen worden door den Eerwaarden Heer MONACO. Zeer aardig was het bij de uitvoering een ventje van vier jaar te zien, die met de grootste oplettendheid en steeds op het juiste oogenblik den triangel bespeelde. Er moet plan bestaan om binnenkort dit jeugdige muziekkorps in het openbaar in de stad te doen optreden.

Venezuela.

Het Katholieke dagblad *La Religión* van 18 Juni ll., dat te Caracas wordt uitgegeven bevat een Spaansche vertaling van de biographie van wijlen Mgr. Dr. M. A. BARALT, welke voorkomt in ons nummer van 23 April. Aan de vertaling gaat het volgend bijschrift vooraf:

El número 747 de *Amigoe di Curaçao*, semanario que se publica en la vecina antilla, en idioma holandés, y correspondiente al 23 de abril del presente año, trae como editorial de fondo el siguiente articulo biográfico, escrito para honrar la ilustre memoria del señor Pbro. doctor MIGUEL ANTONIO BARALT, fallecido en dicha colonia el 19 del mismo mes.

Consideramos ese breve relato de la vida y hechos del esclarecido sacerdote venezolano, muy ajustado á la verdad y lleno de apreciaciones, que honran tanto, más al digno compatriota, cuanto que es sólo el elogio que su abnegada conducta inspiró al extranjero que supo admirarle por su misma evangélica llaneza.

Un amigo nos ha proporcionado la traduccion del escrito referido, hecha

---

bo tin *poder*.

— Meneer De Gelder, bo no por duda na carinjo koe Señorita Cécile tin pa mi, Charles tabata sigi papia, é ta na altura di es paso aki koe mi a toema cerca bo, i é ta spera su resultado mes impaciente coe mi. Lo bo doena mi awor manoe di bo jioe, si mi bira socio di firma Sessyls & Fauconnier ?

— Si mi jioe kier bo i ta stima bo, coe gustoe lo mi doena bo consentimentoe, esai mi ta priminti bo. Mi no tin ningun otro motiboe pa bai contra deseo di boso coerazon.

***

Poco despues di es combersacion ai coe De Gelder, Charles a bai Ryssel i el a bai cerca Leopold Sessyls.

— Ta hopi tempoe caba bo a proponé mi, é dici, pa mi bini na bo sirbisji.

— I bo a reflexiona bo ai riba, bo ta acepta ?

— Si, ma lo mi no kier drenta den sirbisji di bo firma como un klerk, ma como socio.

— Como socio, como socio ? Bo cabez no ta bon, homber ! Meneer Sessyls a respondé.

— Asina leuw koe mi por huzga, é ta perfectamente bon.

— Bon, larga nos papia seriamente. Bo mes a bisa mi koe bo no tin ni un cens, i koe bo ta gana 4 á 5000 franc cerca De Gelder & Weiland. Coe cuantoe placa bo por drenta negocio ?

Bo capacidad, bo conocementoe, bo trabao, sigur, ma esainan no ta suficiente pa bo bira socio di Sessyls & Fauconnier.

— I si na lugar koe mi ta un klerk ordinario di Señor De Gelder, mi ta su yerno.

— Su yerno ?

— Si.

— Asina ta otro cos ; i lo mi mester bisa bo, koe mi ta acepta bo proposicion coe gustoe, pasobra mi conocé bo i mi ta considera bo pa un gran homber, Señor Aubryon.

— Bo ta muy bondadoso, Señor.

— Pues bo ta yerno di Señor De Gelder ? Zoo.

— Pronto lo mi ta, Señor Sessyls; entre tanto bo a obliga mi di participa bo caba es secretoe ai di familia.

— No tené cuidao, lo mi no papia nada coe ningun hende.

— Es dianan aki lo bo haja participacion oficial.

— Mi ta felicita bo di toer mi coerazon, naturalmente nos lo ta masjar contentoe koe bo bira nos socio. Awor unbez si bo kier, nos ta traha un contract.

— Hustamente mi kier a pidi bo esai.

Dos luna despues Charles Aubryon a bira esposo di Cécile De Gelder i també socio di bankeronan Sessyls Fauconnier & Co. Dia el a moeri el a larga un millón franc.

del holandés al español, en el mismo Curazao, y no dudamos en publicarla, así para dar idea á nuestros lectores de la merecida reputación que siguió por todas partes á Monseñor BARALT, como para dejar expresado en estas líneas nuestro agradecimiento patriótico.

Oorlogsberichten.

De vorige week deelden wij reeds mede, dat volgens telegraphische berichten de landing der Amerikanen te Guantamano geheel en al was mislukt. Ziehier hoe zij die landing beproefd hebben.

Den 11den Juni bombardeerden acht oorlogsschepen van het eskader Sampson de haven Santiago; terzelfder tijd naderden verschillende Amerikaansche transportschepen, gesleept door kleine stoombooten, de naburige kust met het doel troepen te ontschepen. De beschieting duurde drie uren.

De Spanjaarden, die handig waren opgesteld op het punt, waar de vijand wilde aan land gaan, dreven dezen terug. De Amerikanen konden er niet in slagen te landen en trokken spoedig af. De granaten der Amerikaansche oorlogsschepen veroorzaakten geen schade, want de schepen, die vreesden zich onder het bereik van de kanonnen der forten te wagen, waren te ver van de kust.

Een eindweegs verder aan de noordkust ligt eene ongeveer dergelijke baai als die van Santiago, maar grooter; ze heet de baai van Guantanamo, en de stad die eraan ligt, is het reeds meergenoemde Caimanera. Daar zijn niet zulke versterkingen als voor Santiago, waar de forten Castel Morro en Socapa den ingang verdedigen, en de Amerikanen hebben dus daar beproefd te landen, wat hun gelukt is. Zeshonderd man mariniers werden aan wal gezet, wat niet moeilijk was, daar de schepen te voren de aarden wallen hadden platgeschoten en nu met granaatkartetsen de Spanjaarden uit hunne loopgraven verdreven. De Yankees heschen dadelijk de sterren- en strepenvlag op de puinen der versterkingen en begonnen zeer heldhaftig.... verlaten huizen in brand te steken. Deze barbaarschheid vergoelijken de Amerikanen met te beweren, dat zulks geschiedde als mid del „om de gele koorts te weren"!

De gevreesde ziekte heeft toch hare intrede gedaan onder de Amerikanen. Althans een telegram uit Madrid beweert, dat op het voor Santiago liggende eskader van Sampson (in de provincie Santiago heerscht die cholera der Nieuwe Wereld altoos het ergst) verscheidene gevallen van gele koorts zich hebben voorgedaan.

De *Temps* verneemt uit New-York, dat de Amerikaansche admiraliteit aan admiraal Cervera mededeelde, dat, indien hij zijn schepen vernielt, om te voorkomen dat zij door de Amerikanen genomen worden, Spanje een supplementoire oorlogsschatting zal moeten betalen, overeenkomende met de waarde der vloot.

Men weet, dat de Amerikanen om Cervera in de baai van Santiago te sluiten, een oud schip de *Merrimac* voor den ingang der baai lieten zinken. Aangaande deze daad vinden wij het volgende vermeld:

De vrijwilligers, die met Hobson de *Merrimac* in het kanaal van Santiago deden zinken, waren twee Amerikanen, een Franschman, twee Ieren, een Duitscher en een, wiens nationaliteit niet genoemd wordt, maar die, afgaande op zijn naam Claussen, waarschijnlijk een Deen is. Hij was het, die, stuurman zijnde op de *New-York*, op 't laatste oogenblik van het plan hoorde, verlof vroeg en kreeg om ook nog mee te gaan en toen gauw in zee sprong en de *Merrimac* zwemmende bereikte

Luitenant Hobson, wien de leiding der gevaarlijke onderneming was toevertrouwd, is een jong man, die een deel van zijn zeevaartkundige opleiding in Engeland ontving. Hij is iemand, die zich weinig op den voorgrond stelt maar die bij admiraal Sampson in hoog aanzien stond, weshalve hij dan ook werd gekozen voor het waagstuk. Dit wekte nogal ontevredenheid bij de eigenlijke marine-officieren (Hobson is marine-ingenieur), maar tegen het bevel van den admiraal viel natuurlijk niets te doen.

Luitenant Hobson is de schrijver van een werk over den toestand en de vooruitzichten van Europa. Zijn koene daad heeft hem zulk een groote populariteit bezorgd, dat, volgens berichten uit Washington, hij alle zetels in de Vereenigde Staten maar ook voor 't kiezen zou hebben, als hij wilde. Er wordt ernstig over gedacht, om hem het commando te geven van het nieuwe slagschip, dat weldra gereed zal zijn, en dat de naam zal dragen van zijn geboorteplaats: *Alabama.*

Omtrent den toestand op de Philippijnen wordt het volgende gemeld:

Een particulier telegram uit Manila stelt den toestand voor als verbeterd, ondanks den opstand in de provincie Manila. De hoofdstad is vast besloten tegenstand te bieden tot het uiterste, de geest onder de bevolking is uitstekend, de verdedigingsmiddelen zijn aangevuld, en er is een nieuw bataljon vrijwilligers georganiseerd. De opstandelingen hebben het dan ook niet gewaagd de plaats aan te vallen, waar voor twee maanden levensmiddelen voorhanden zijn.

Daarentegen bevat het New-Yorksche *Evening Journal* een telegram uit Hong-Kong, waarin gemeld wordt, dat het beslissend gevecht tusschen de opstandelingen en de Spanjaarden voor het bezit van Manila werd geleverd. Dewey nam daaraan geen deel.

Naar gemeld wordt, hebben de opstandelingen Nieuw-Manila bezet. De hoofden van den opstand hebben den gouverneur aangezegd, dat hij niet op kwartier behoeft te rekenen, indien hij den prijs niet terugneemt, dien hij op het hoofd van Aguinaldo heeft gezet.

Volgens de thans openbaar gemaakte officieele berichten bedroeg het verlies der Spanjaarden in den slag bij Cavite 50 dooden en 174 gewonden, onder welke 15 officieren. De vroegere berichten blijken dus overdreven te zijn geweest.

Indien wij de telegrammen, die hier deze week aankwamen, vertrouwen kunnen, dan zou de landing der troepen onder Generaal Shafter op Cuba volkomen zijn geslaagd. Ook het eskader van Admiraal Cervera zou zijn vernietigd en hij zelf met 500 man zijn gevangen genomen. Ofschoon dit alles zeer goed mogelijk en de landing der troepen zelfs waarschijnlijk is, behoeven deze berichten zeker nadere bevestiging, die nog steeds op zich laat wachten.

Men lette hier wel op den datum der vermelding van Cervera's nederlaag. Dat bericht werd den 4den Juli, den gedenkdag van Amerika's onafhankelijkheid, uit New-York verzonden. Is het nu niet zeer goed mogelijk, dat dit bericht, wij hopen valsch bericht, heeft moeten dienen om in Amerika de feestvreugde te verhoogen? In alle gevallen is het vreemd, dat wij nu niet met ellenge telegrammen overstroomd worden zooals telkens uit Amerika verzonden werden wanneer eenig succès was behaald. Men doet dus wijs met vertrouwbare berichten af te wachten.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur,

Hier buiten hoor ik zoo al eens van de voorbereidende werkzaamheden ter viering van de inhuldiging van H. M. Koningin Wilhelmina. Er zullen volksspelen plaats hebben, stad-gedeelten zullen versierd worden, de schooljeugd zal worden onthaald, een muziektent, opgericht aan den Waterkant van Otrabanda ter eere van H. M. de Koningin en ten gevalle van het Bestuur, zal worden in gebruik genomen, een allegorische optocht zal worden gehouden enz., enz.

Dit alles is zeer schoon en ik juich het van harte toe. Doch mij dunkt toch ook, dat al die feestelijkheden uitsluitend en alleen aan de bewoners van het stadsdistrict ten goede komen en de bewoners der buitendistricten maar moeten zien, hoe zij den 31sten Augustus op een feestelijke wijze doorbrengen. Ik voor mij zou willen, dat de Kroningsfeest-commissie omstreeks dien tijd eens een optocht in de buitendistricten hield en dan in haar gevolg een paar welgevulde wagens met levensbehoeften meevoerde om de arme drommels van buiten ook een pleizierigen dag te bezorgen. En mochten de Heeren tegen de vermoeienissen van zoo'n tochtje opzien, nu dan weet men nog wel, hoe vroeger bij gelegenheid van ziekte of duurte van levensmiddelen maïs, meel, brood en vleesch bij hen, die het 't meeste noodig hadden, is terecht gekomen.

Ziet U, Mijnheer de Redacteur, ik eisch niet veel voor de arme bevolking der buitendistricten, en toch verzeker ik U, dat het weinige, wat ik vraag, meer dan voldoende zal zijn om den 31sten Augustus door onzen boerenstand voor altijd uit dankbaarheid te doen bestempelen met den naam van *dia di Reina.* Daarenboven zult U het ook zeker wel billijk vinden, dat het op den 31sten Augustus niet alleen feest is voor de stadsche maar ook voor de niet-stadsche onderdanen van H. M. Wanneer U daarover nu eens een woordje schreeft, wie weet of het niet helpen zou. Dikwijls wordt iets nagelaten, omdat de aandacht er niet op gevestigd is en ik begrijp het zeer goed, de Heeren der feestcommissie hebben nu zooveel aan het hoofd om het feest in de stad goed te doen slagen, dat zij niet veel aan ons, buitenmenschen, kunnen denken. Daarom help U die Heeren daar eens aan denken, misschien hebben zij wel ooren naar mijn ideetje en het zou zeker voor allen een groote voldoening zijn, wanneer mijn plannetje doorging.

A propos, Mijnheer de Redacteur, U kunt aan die Heeren ook nog wel uit mijn naam zeggen, dat wanneer zij plan hebben den allegorischen optocht door de Breede Straat van Otrabanda te laten trekken, zij eerst aan het Bestuur moeten vragen om die straat te doen herstellen, want anders komen er ongelukken. Ik kom zoo maar van tijd tot tijd in de stad, maar ik sta duizend angsten uit, wanneer ik de Breede Straat doorga, dat mijn wagen er niet goed af zal komen of mijn paard een poot zal breken, zooveel gaten en kuilen zijn er, behalve het gevaar, dat die akelige rails nog opleveren.

U dankende voor al de moeiten, die ik U geef, ben ik van U

de dienstw. dienaar,

EEN BUITENMAN VAN HET 3e. DISTRICT.

Curaçao, 6 Juli 1898.

In hoofdzaak eens met den schrijver van bovenstaanden brief, gelooven wij zijn zaak niet beter te kunnen verdedigen dan hij zelf doet. Daarom hebben wij de vrijheid genomen den aan ons gerichten brief in zijn geheel in ons blad te plaatsen en wij meenen daardoor aan den wensch van den buitenman geheel en al te voldoen.

Een kleine opmerking aan het adres van den briefschrijver willen wij hier nog bijvoegen. De Kroningsfeest-commissie heeft haar uitvoerig program nog niet bekend gemaakt, het is dus zeer goed mogelijk, dat het reeds in het plan dier commissie lag om ook de buitendistricten in de algemeene vreugde te doen deelen en er dus zeker aan den geuiten wensch zal worden gevolg gegeven.

DE REDACTIE.

BUITENLAND.

Frankrijk. — Men schrijft uit Parijs:

L'art de grouper les chiffres is een kunst bij uitstek voor liberale bladen, waar het betreft verkiezingen....ten minste als de Katholieken vooruitgaan. Het is, of de „wetenschap"en de „vooruitgang" blozen over het welslagen der „clericalen." Zoo heeft dan het koor der agences en der groote pers er voor gezorgd, de wereld berichten te doen geworden, die tot het besluit voeren, dat alles bleef bij het oude.

Ziehier de waarheid:

De Katholieke *ralliés* bestaan niet meer als partij. Deze groep is opgelost in de *Constitutionnels.* Welnu, hiertoe gingen vooreerst eenige gematigde republikeinen over, vervolgens wou zij 8 en 22 Mei l.l. tal van zetels en is nu eene partij van 71 *puik Katholieke* republikeinen. Naast deze 71 staan 34 goed Katholieke monarchalen; onder dezen minstens 10, die meer republikein dan monarchaal zijn maar dit is vrijwel om het even. Het zijn goede Katholieken. Daarnaast 24 nationalisten, de nieuwe groep die een allegaartje is van anti-semieten, independenten, aanhangers van *la France aux Français*, enz. Van dezen zijn 19 gunstig gezind voor de Katholieken. Dan 69 gematigde republikeinen, waarvan stellig 40 met behulp der Katholieken werden gekozen en in hun program schreven: afschaffing der anti-religieuze wetten, gelijkheid ook voor de clericalen.

Tellen we nu eens op: 160 á 170 mannen in de Kamer, waar de Katholieken zeker van zijn, — eene eigen groep puike Katholieken van 115 man. En zie nu eens naar de vorige Kamer en beken....dat de Katholieken verdubbeld zijn en meer, dat zij het leeuwendeel der winst hebben.

Ingezonden Mededeelingen.

——o——

ADVERTENTIEN.

Bekendmaking.

De publieke verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1 Januari t/m 30 Juni 1896, onder N°. 7669 E t/m N°. 2217 H, zal plaats hebben op Donderdag den 28en Juli a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 8n Juli 1898.

De Voorzitter,
M. P. CURIEL.

ANUNCIO.

Bendementoe di PREENDANAN di PLATA, ORO i DJAMANTA koe tin placa fiá ariba nan na *Spaar- en Beleenbank*, esta esnan for di 1 di Januari té 30 di Juni 1896 bao di N°. 7669 E té N°. 2217 H, lo toema lugá dia Huebes 28 di Juli i dianan koe ta sigui.

Ta jama interesadonan di bin paga nan interes, afin di evita nan bendementoe.

Curaçao, 8 di Juli 1898.

President,
M. P. CURIEL.

DE door ons in 1867 uitgevonden ***Fijne Palmitine Zeep*** is de meest gerenommeerde Nederlandsche Toiletzeep, fijn geparfumeerd; bijzonder zacht voor de huid en de meest geschikte Zeep voor zuigelingen en kinderen en voor alle personen, die prijs stellen op eene gezonde blanke en zachte huid.

Voor de tropische luchtstreken is deze Zeep uitmuntend, daar zij door zuiverheid van fabrikaat en hoog zeepgehalte onveranderlijk en niet aan uitdrogen onderhevig is.

Onze ***Palmitine Zeep*** staat onder voortdurende contrôle van Dr. P. F. VAN HAMEL ROOS en A. HARMENS Wzs. te Amsterdam.

Ieder stukje moet van onzen naam en gedeponeerd fabrieksmerk "***HET ANKER***" voorzien zijn.

Men wachte zich voor de talrijke namaaksels.

SOLIEDE VERKOOPERS GEZOCHT.

GEBR. DOBBELMANN,

Nijmegen. *Zeepfabrikanten.*

IMPORTANTE !!

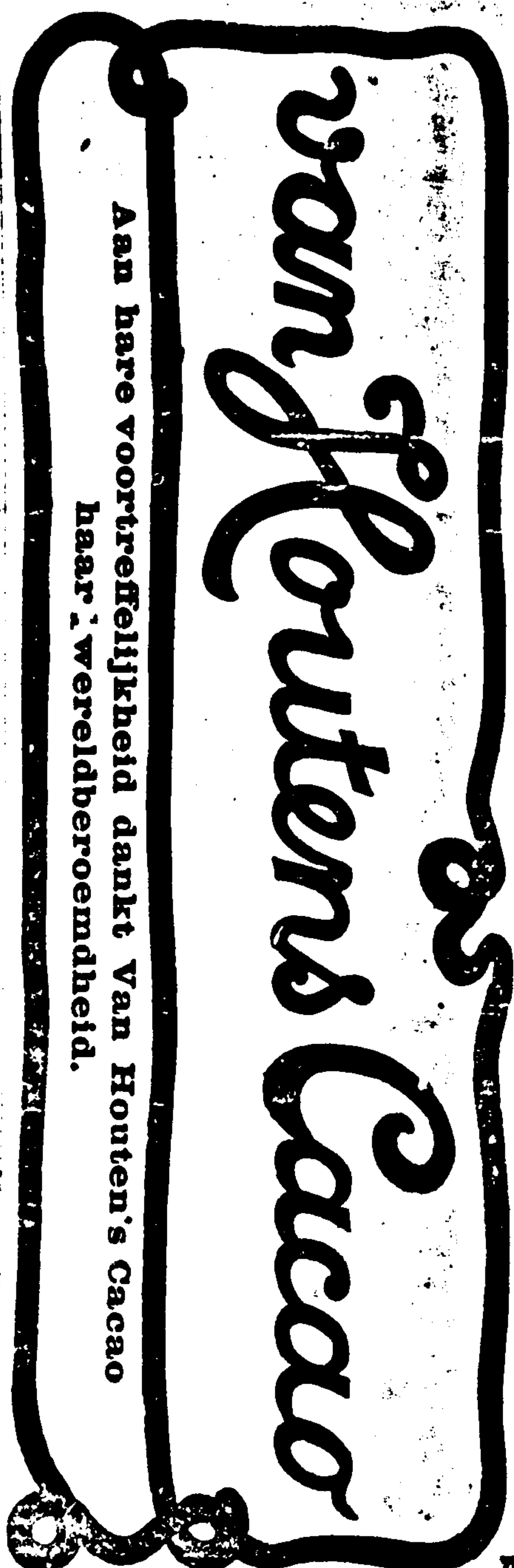
ALMIDON
brillante legitimo

en cajas de á 1000 y de á 500 paquetes y por docena; á precios de quemazón

DONDE

DE LANNOY & Co.

BOTICA CENTRAL.

De inteekening is opengesteld op den 32en Jaargang van de

Katholieke Illustratie.

De KATHOLIEKE ILLUSTRATIE verschijnt in 52 wekelijksche nummers of 12 maandelijksche afleveringen (naar verkiezing te bekomen.)

De abonnementsprijs is slechts fl.3.60 per jaar.

"A GRANDES MALES . . ."

La Emulsión de Scott es un "gran remedio." La Tísis y demás afecciones del pecho, la Escrófula y la Anemia son grandes males pero que ceden al uso de una medicina cuyos componentes tengan la virtud de sanar la irritación de la garganta y los pulmones, de eliminar las impurezas de la sangre y de producir carnes y fuerzas. Esto se logra con el aceite de hígado de bacalao subdividido en partículas infinitesimales para que sea asimilado rápidamente, como lo está en la legítima

Emulsión de Scott

Marca de Fabrica.

Esta medicina reune además las virtudes de los hipofosfitos de cal y de sosa que son grandes tónicos para el cerebro, los nervios y sistema óseo. De ahí que fortalezca á los **débiles.** No hay sustancia que contenga en tan alto grado las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao. La forma más conveniente de tomarlo es la de "Emulsión de Scott." Agradable al paladar. Reconocida universalmente por los médicos como la medicina-alimento por excelencia para los niños.

De venta en las Boticas. Cuidado con las falsificaciones é imitaciones.

Scott y Bowne, Químicos, Nueva York.

Openbare Verkooping.

Op Maandag, den 18n Juli 1898, des namiddags ten *één ure* zullen in het pakhuis van wijlen den Heer C. SPROCK Cz., Willemstad, Breedestraat, in het publiek worden verkocht:

1°. EEN HUIS EN ERVE, staande en gelegen op Pietermaai, onder N°. 41, en een stuk gronds met het thans daarop gebouwde;
2°. EEN HUIS EN ERVE, gelegen in de Willemstad, Breede straat, onder N°. 101;
3°. EEN STUK GRONDS, gelegen beoosten de Willemstad en benoorden de Willemstraat, onder N°. 275 met de daarop staande 4 huizen en 1 groote houten loods, bekend onder den naam van *Koraal*;
4°. EEN STUK GRONDS, met de daarop gebouwde 4 huizen, gelegen op Pietermaai en bekend onder den naam van *Caracas*;

en op Maandag, den 25 Juli 1898, ter zelfder ure en plaatse:

1°. de thans vereenigde goederen:
   a. DE PLANTAGE, genaamd *de Goede Hoop* voorheen *Klein Rosendaal*, gelegen alhier in het boven-kwartier, 2e district;
   b. EEN STUK GRONDS gelegen in het 2e district dezes eilands, ten zuiden van het stuk gronds, genaamd *de Hoop*; alias *Rosendaal*;
   c. EEN STUK GRONDS, genaamd *Buena Vista*, gelegen in het 2e district, Oost-divisie dezes eilands, met het daarbij behoorend stuk gronds, door het Gouvernement in ruil afgestaan.
2°. Twee, thans ineengetrokken stukken gronds, gelegen in het 3e district dezes eilands, benoorden de plantage *Ravenstein* enz.;
3°. EEN HUIS EN ERVE, staande en gelegen in de Willemstad, Breede Straat, onder Nos. 96 en 97.

Staande gemelde goederen ten name van wijlen den Heer C. SPROCK Cz.

Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore van den Notaris C. GORSIRA.

Curaçao, 30 Juni 1898.

C. W. PIETERSZ.
J. P. G. ECKER.
A. W. NEUMAN Fz.

FOTOGRAFIA SOUBLETTE

Este muy conocido Taller se ofrece de nuevo sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO

de 8 A. M. — 4 P. M.

N. WOUTERLOOD Jz.

te LEIDEN.

FABRIKANT VAN

Verduurzaamde Levensmiddelen.

Gedeponeerd

Fabrieksmerk

N.B. Nevensstaand merk komt voor op de bodems of deksels der blikken, op de etiketten en verpakkingen.

STEEDS

blijft de inteekening geopend op de

Papiamentsch-Hollandsche Woordenlijst

DOOR

ALFREDO F. SINTIAGO.

Nadere informaties te bekomen te Willemstad, Kerkstraat N° 195 of in den Boekhandel van de Heeren A. Bethencourt en Zonen, Willemstad.

Zie N° 743 van de *Amigoe di Curaçao.*

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAÇAO.